Alina PĂTRUNJEL
(Focşani)

CARACTERISTICILE SEMANTICE ŞI PRAGMATICE ALE ACTELOR DE VORBIRE ÎNTREBARE

Semantic and pragmatic features of the speech acts of question type

Abstract. The article analyses from semantic and pragmatic perspective the speech acts of question type. The author clarifies the status of question speech acts and examines the statements used to achieve them. Then the article tackles the criteria of description and classification of the speech acts used to request some information. The analysis presents two modalities of classifying the question speech acts, one that distinguishes the total, partial and alternative interrogatives, and another that implies the delimitation of the interrogatives of confirmation from those of information, which are more relevant for the interrogatives' behavior in the pair of adjacency question – answer.

Keywords: speech act, illocutionary force, the question, interrogatives of confirmation, interrogatives of information.

Întrebarea este definită în sens general ca act de vorbire performat de locutor cu scopul de a obține un răspuns de la alocutor [4, p. 32].

Pentru mulți lingviști, întrebarea şi cererea reprezintă acte de vorbire care fac parte din aceeaşi clasă, şi anume din clasa actelor directive. Cei care susțin această opinie îşi întemeiază punctul de vedere pe faptul că atât cererea, cât şi întrebarea ca acte de vorbire se definesc prin aceeaşi intenție comunicativă, scopul lor fiind să-l determine pe interlocutor să realizeze o acțiune [5, p. 83-84; 7, p. 53]. Deosebirea dintre ele constă însă în faptul că întrebarea implică realizarea unei acțiuni de natură verbală, fiind vorba de o cerere de informații, iar cererea propriu-zisă presupune, de obicei, realizarea unei acțiuni nonverbale.

Anume acest aspect i-a determinat pe alți cercetători să definească întrebarea ca fiind un concept corelativ celui de aserțiune [9, p. 11]. La fel ca şi aserțiunea, întrebarea vizează vehicularea unei informații în procesul de comunicare. Ea diferă de aserțiune, doar în ce priveşte orientarea actului de transmitere a informației: dacă cea de a doua este folosită pentru *a informa pe cineva despre ceva pornind de la descrierea unei stări de lucruri*, atunci cea dintâi îi serveşte vorbitorului pentru a *întreba pe cineva despre ceva*. În felul acesta, opoziția dintre actele asertive şi cele de tip întrebare se reduce la *a transmite* vs. *a solicita o informație*. Prin urmare, chiar dacă întrebarea are unele

BDD-A23977 © 2016 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:54:26 UTC)

tangențe cu cererea, totuşi ea este mult mai apropiată de aserţiune, ceea ce ne-a determinat să considerăm întrebarea un act de vorbire subordonat clasei actelor de tip informațional. Precizăm că punctul dat de vedere este acceptat şi în Gramatica Academiei [4, p. 799].

Se ştie că, în plan formal, actele de vorbire întrebare pot fi realizate prin mai multe tipuri de structuri. Este evident că structurile prototipice ale întrebării sunt cele cu sintaxă interogativă: *Ai fost azi la şcoală*? *Cine a adus scrisoarea*? *Unde ai pus bomboanele*? Un enunț cu structură interogativă se distinge prin prezența unor mărci specifice, care pot fi de natură lexicală (pronume, adjective pronominale sau adverbe interogative), sintactice (o anumită organizare sintactică) şi prozodică (intonație specifică). Enunțurile care conțin mărci specifice interogației şi au o structură sintactică proprie interogativelor reprezintă mijloace directe de exprimare a întrebării.

Este de menționat că, din punctul de vedere al mijloacelor folosite pentru marcarea valorii de întrebare, enunțurile interogative se împart în două clase care se deosebesc după prezența/ absența unui cuvânt specializat pentru formularea întrebărilor, anume: enunțuri cu cuvânt interogativ şi fără cuvânt interogativ [9, p. 172].

Marca distinctivă a enunțurilor din prima categorie este prezența unui cuvânt interogativ, care poate fi un pronume, un adjectiv pronominal: *cine*, *ce*, *care*, *cât*, *al câtelea*, *ce fel de* sau un adverb: *unde*, *când*, *cum*: *Cine cântă*? *Ce ai găsit*? *Unde eşti*? Enunțurile interogative din cea de a doua categorie marchează valoarea interogativă cu ajutorul intonației şi, uneori, prin modificarea organizării sintactice (subiectul este postpus predicatului) [4, p. 33]: *A venit profesorul*? *Ai învățat poezia*? *Ai găsit cheia*?

Totodată, pe lângă interogativele directe, întrebarea ca act de vorbire prin care se solicită o informație poate fi realizată şi indirect. În cazul dat, valoarea ilocuționară de întrebare poate fi atribuită unor enunțuri cu structură asertivă sau imperativă.

Caracterul interogativ al structurilor asertive este marcat cu ajutorul unor sintagme ce conțin verbe modale (*a vrea*, *a dori* etc.) sau verbe cu valoare de cerere (*a ruga*) plus verbele de bază care exprimă intenția vorbitorului de a se informa (*a şti*, *a afla*, *a spune*) la conjunctiv: *Vreau*/ *Doresc*/ *Aş vrea*/ *Aş dori să ştiu*/ *să aflu dacă ai fost azi la şcoală. Aş fi curios să ştiu dacă ai fost azi la şcoală. Te rog*/ *Te-aş ruga sa-mi spui dacă ai fost azi la şcoală.* sau cu ajutorul unor verbe de solicitare de informații, folosite la imperativ: *Spune-mi dacă ai fost azi la şcoală.* După cum observăm, chiar dacă au o structură caracteristică unor acte de vorbire asertive sau directive, în realitate toate enunțurile de mai sus au scopul de a-i solicita receptorului un răspuns la întrebarea: *Ai fost azi la şcoală*? În felul acesta, pentru exprimarea actelor de vorbire întrebare, în interacțiunea conversațională, se utilizează diverse tipuri de enunțuri prin care receptorului i se solicită o informație, ceea ce denotă faptul că nu totdeauna se poate stabili o corespondență univocă între forma şi conținutul enunțurilor folosite pentru exprimarea întrebărilor.

În plan semantic, din perspectiva gradului de cunoaştere a informației cuprinse în structura sa, conținutul întrebării poate fi divizat în două părți componente: partea care vizează un element cunoscut şi partea ce se referă la un element necunoscut

BDD-A23977 © 2016 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:54:26 UTC)

[9, p. 18]. Privită din acest punct de vedere, întrebarea are un caracter incomplet, fiind insuficientă atât în plan semantic, cât şi în planul funcționării sale comunicative. De aici decurge că orice întrebare solicită o informație, impunând un răspuns al cărui scop este să completeze golul informațional cu care se confruntă emițătorul [9, p. 28].

Anume datorită acestor particularități semantico-pragmatice, în interacțiunea conversațională, întrebările apar, de cele mai multe ori, în poziția intervenției inițiativă, ele reprezentând acte de vorbire care au rolul de a declanşa un schimb verbal. Prin urmare, actele de vorbire întrebare îşi manifestă potențialul lor funcțional în cadrul perechii de adiacență întrebare – răspuns.

Cât priveşte comportamentul discursiv al actelor de vorbire întrebare, trebuie precizat că acestea sunt frecvent utilizate în comunicare, fiind întâlnite, în deosebi, în interacțiunea conversațională [5, p. 85]. Frecventa utilizare a actelor de vorbire interogative în acest tip de discurs i-a determinat pe lingvişti să afirme că, în plan comunicativ, întrebarea este pivotul oricărui schimb dialogal [8, p. 128].

Este evident că pentru funcționarea discursivă a actelor de vorbire întrebare contează atât modalitatea de realizare a actelor în cauză, cât şi caracteristicile lor semantice şi pragmatice, care, alături de anumiți factori de natură contextuală, sunt responsabile de funcționarea lor în structura secvențelor conversaționale.

În cele ce urmează vom prezenta o analiză a întrebărilor din perspectivă semantică şi pragmatică şi, în strânsă legătură cu aceasta, se va urmări stabilirea şi descrierea subclaselor de interogative din interiorul clasei date.

Este firesc să începem analiza actelor de vorbire întrebare cu examinarea corelației dintre conținutul propozițional şi forța lor ilocuționară. După cum se menționează în studiile de specialitate, „actul de a întreba constă în faptul că locutorul 1, care nu dispune de o anumită informație, antrenează un locutor 2 într-un act de vorbire, astfel încât acesta din urmă să îi ofere în mod exact informația de care acesta are nevoie pentru a-şi umple o lacună cognitivă” [9, p. 26]. În felul acesta, forța ilocuționară a actelor de vorbire întrebare este descrisă cu ajutorul formulei „te invit să îmi spui ceva în legătură cu o anumită stare de lucruri” [9, p. 24].

Au fost identificate mai multe criterii în funcție de care pot fi descrise şi clasificate enunțurile folosite pentru realizarea unui act de vorbire de tip întrebare. Ele vizează atât particularitățile de conținut, cât şi cele funcționale ale enunțurilor interogative [o prezentare amplă a acestor aspecte găsim în Şerbănescu].

Una dintre clasificările frecvent întâlnite în analiza enunțurilor interogative este cea care face distincție între interogativele totale, interogativele parțiale şi interogativele alternative [4, p. 32, 33].

Criteriul în funcție de care sunt clasificate enunțurile interogative vizează tipul de informație solicitat prin enunțul interogativ şi relația stabilită între acesta şi enunțul care oferă răspunsul solicitat.

Interogativele totale se referă la predicatul verbal sau la verbul copulativ din componența predicatului nominal al enunțului aşteptat ca răspuns şi solicită un răs-

BDD-A23977 © 2016 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:54:26 UTC)

puns de tipul *da* sau *nu*: *Ai fost în excursie*? *Mi-ai adus cartea*? *El este bolnav*? Despre aceste enunțuri interogative se spune că, de fapt, ele chestionează conținutul propozițional al enunțului în ansamblul său, prin nucleul lui verbal [5, p. 86; 2, p. 271].

Interogativele parțiale vizează orice parte de propoziție, iar răspunsul, care conține o parte din întrebare, serveşte la specificarea variabilei (elementului care vizează informația necunoscută) din întrebare. Astfel, în răspunsurile la aceste întrebări cuvântul interogativ urmează să fie înlocuit printr-un element care completează informația conținută în întrebare. Interogativele parțiale cuprind în structura lor un cuvânt interogativ care se referă la o anumită parte de propoziție. Există propoziții interogative parțiale corespunzătoare tuturor părților de propoziție: *Cine m-a căutat*? (întrebarea vizează subiectul); *Ce mi-ai adus*? (complementul direct); *Când va avea loc examenul*? (circumstanțialul de timp); *Unde sunt copiii?* (circumstanțialul de loc); *Cum ați călătorit*? (circumstanțialul de mod) etc. Interogativele parțiale care vizează predicatul se construiesc cu ajutorul verbului *a face*, însoțit de cuvântul interogativ *ce*: *– Ce faci acolo? / – Ascult muzică.*

Interogativele alternative pot viza uneori şi predicatul, însă, de obicei, ele sunt folosite pentru a întreba despre oricare dintre celelalte părți ale propoziției. Specificul lor constă în faptul că ele cer interlocutorului să facă o selecție între două (eventual între mai multe) variante, care îi sunt prezentate ca opțiuni posibile: *Vii sau te duci*? *Mergi cu noi sau rămâi*? *Ai cumpărat legume sau fructe*?

De menționat că multe dintre trăsăturile specifice acestui tip de interogative sunt comune cu cele ale interogativelor totale. Chiar dacă în cazul lor nu se poate răspunde numai prin *da* sau *nu*, se consideră că ele reprezintă o combinare a două interogative totale legate printr-o relație de coordonare disjunctivă (*sau*, *ori*). De altfel, a fost emisă şi opinia că nu interogativele alternative sunt derivate din cele totale, ci invers. De exemplu, enunțul *Musafirii au plecat*? ar putea fi considerat un echivalent eliptic al enunțului care realizează o interogativă alternativă: *Musafirii au plecat sau nu*? [5, p. 86]. Pe de altă parte, uneori se afirmă că interogativele alternative s-ar apropia într-o mare măsură de cele parțiale. Acest fapt este demonstrat prin existența unor întrebări care combină caracteristicile întrebărilor parțiale cu cele ale interogativelor alternative: *În ce țară va pleca el*? *În Franța sau în Anglia*? [3, p. 231, 232]. Din cele prezentate mai sus reiese că interogativele alternative nu au un statut clar în raport cu celelalte tipuri de interogative, dar şi că nu poate fi vorba de o limită tranşantă între diferite tipuri de enunțuri interogative. Acelaşi lucru se poate spune şi în legătură cu funcționarea discursivă a diverselor tipuri de acte de vorbire întrebare.

Deşi foarte răspândită şi pe larg recunoscută, clasificarea dată nu este cea mai potrivită atunci când încercăm să analizăm funcționarea actelor de vorbire interogative în structura perechilor de adiacență cu structura întrebare – răspuns. În această privință mult mai relevantă este clasificarea care prevede delimitarea următoarelor două clase de interogative: interogative de **confirmare**/ de precizare şi interogative de **informare** [9, p. 43; 10, p. 418-419; 1, p. 7].

BDD-A23977 © 2016 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:54:26 UTC)

Aceste două tipuri de enunțuri interogative diferă, întâi de toate, prin scopul urmărit de emițător. Interogativele de confirmare au ca scop confirmarea (sau infirmarea) unei informații. Emițătorul folosește aceste întrebări pentru a se convinge că o anumită informație corespunde sau nu realității, deci că este sau nu adevărată.

Interogativele de informare îi permit emițătorului să solicite de la receptor informații suplimentare, altfel spus, ele sunt folosite în cazul în care emițătorul nu cunoaşte anumite lucruri şi îi cere receptorului să îi comunice informația dată.

După cum vedem, este vorba de distincția între întrebarea folosită ca mijloc de verificare a anumitor informații („mă interesează dacă acest fapt este adevărat") şi întrebarea funcționând ca mijloc de obținere a anumitor informații („mă interesează să-mi comunici o informație în legătură cu un fapt").

Aşadar, interogativele de confirmare sunt folosite pentru „confirmarea sau infirmarea unor informații pe care interlocutorul le deține cel puțin parțial", iar interogativele de informare se utilizează pentru „completarea unor goluri informaționale ale emițătorului".

Dacă analizăm cele două tipuri de clasificări ale actelor de vorbire întrebare, comparând definițiile care surprind cele mai generale trăsături ale interogativelor de confirmare şi de informare cu definițiile interogativelor totale, parțiale şi alternative, constatăm că tipurile stabilite în cadrul lor nu se suprapun şi nici nu se exclud, ele fiind complementare.

Relația dată rezidă în faptul că, în raport cu interogativele totale, parțiale şi alternative, interogativele de confirmare şi de informare au un caracter mai general, astfel că în cadrul fiecăreia dintre acestea pot fi delimitate cele trei subspecii de interogative: totale, parțiale şi alternative.

Vom descrie toate tipurile de întrebări posibile folosind ca exemple întrebările care pot fi formulate în raport cu enunțul *Ion a fost ieri la Iaşi.* După cum putem constata, atât enunțul în ansamblul său, cât şi fiecare dintre părțile lui componente, inclusiv predicatul, pot apărea în calitate de element interogat în funcție de ceea ce emițătorul intenționează să întrebe. Prin urmare, se pot delimita, pe de o parte, trei tipuri de interogative de confirmare (totale, parțiale şi alternative) şi, pe de altă parte, exact aceleaşi tipuri de interogative de informare. Este evident că fiecare dintre aceste două serii de interogative se va caracteriza printr-un anumit specific.

Să vedem pentru început care sunt trăsăturile caracteristice ale subspeciilor de interogative de confirmare.

a) Interogativele de confirmare totale solicită confirmarea conținutului întregului enunț. Ele reprezintă o întrebare cu privire la faptul dacă evenimentul descris a avut sau nu a avut loc [10, p. 417]. Pentru a răspunde la acest tip de întrebări nu este necesar ca receptorul să aducă o informație nouă, suplimentară, ele necesită doar o confirmare din partea receptorului. Răspunsul la aceste întrebări constă de obicei din adverbe de afirmație (*Da*), de negație (*Nu*), din echivalentele lor şi, facultativ, din reluarea unei părți a întrebării, care, de obicei, este verbul predicat sau verbul copulativ din structura predicatului nominal:

BDD-A23977 © 2016 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:54:26 UTC)

– Ion a fost ieri la Iaşi? / – Da.; *– Da, a fost.* sau *– Bineînțeles că a fost.*

Ceea ce ar dori să obțină emițătorul formulând o astfel de întrebare este să precizeze dacă informația referitoare la plecarea lui Ion la Iaşi este adevărată sau nu. Pentru enunțurile interogative în cauză este caracteristic faptul că sunt formulate de emițător fără intenția conştientă de a reliefa vreunul din constituenții lui [10, p. 417].

Trebuie adăugat că interogativele de confirmare totale cunosc mai multe variante care se definesc prin nuanțe semantice suplimentare. Dintre acestea vom menționa, în cele ce urmează, doar câteva. Prima variantă este reprezentată prin enunțurile interogative de confirmare totale cu accentuarea valorii interogative de confirmare. Acestea au ca scop confirmarea (sau infirmarea) unui enunț afirmativ sau negativ. Accentuarea în structura lor se realizează prin formulele interogative: *aşa-i*?, *nu-i aşa*? sau a adverbelor *da*?, *nu?*: *E frig afară*, *aşa-i*?; *Toți sunt de acord cu aceasta*, *nu-i aşa*?; (*Nu*) *vă place aici*, *nu-i aşa?*; *A făcut multe greşeli*, *da*?; *L-ai văzut*, *nu*?

O altă variantă a interogativelor de confirmare totale este cea cu nuanță dubitativă, care poate fi marcată prin formațiuni adverbiale interogative: *oare*, (*nu*) *cumva* sau prin folosirea prezumtivului şi a altor construcții cu valoare de prezumtiv: *Oare aici e gara*? *Oare aceasta e strada Eminescu*? *Nu cumva a întârziat*? *A întârziat cumva*? *O fi ajuns ei acasă*? *Să fi uitat*?

b) Interogativele de confirmare parțiale solicită confirmarea în legătură cu anumite elemente ale enunțului. După cum se poate constata, fiecăreia dintre părțile de propoziție i se poate adresa o întrebare. Cele patru variante de interogative de confirmare parțiale posibile în cazul enunțului menționat şi răspunsurile care le corespund sunt următoarele:

*– **Ion** a fost ieri la Iaşi*? / *– Da*, *Ion.* (*nu Mihai*)

*– Ion **a fost** ieri la Iaşi*? / *– Da*, *a fost.* (*nu a stat acasă*)

*– Ion a fost **ieri** la Iaşi*? / *– Da*, *ieri.* (*nu alaltăieri*)

*– Ion a fost ieri **la Iaşi***? / *– Da*, *la Iaşi.* (*nu la Bucureşti*)

Examinarea enunțurilor interogative prezentate mai sus, demonstrează că ele toate se definesc prin aceeaşi structură sintactică. Deosebirea constă doar în elementul de legătură cu care se întreabă, acesta fiind accentuat [4, p. 33]. Mai este de menționat faptul că dacă admitem că interogativele de confirmare parțiale pot viza şi predicatul, atunci este mare probabilitatea ca acestea să poate fi confundate cu interogativele de confirmare totale.

c) Interogativele de confirmare alternative (numite uneori şi disjunctive; conțin, de regulă, în structura lor conjuncția *sau*) solicită interlocutorului un răspuns bazat pe „selectarea unei opțiuni din cel puțin două” [6, p. 277]:

– Ion a fost ieri la Iaşi sau nu? / *– Da*, *a fost.* sau *– Nu*, *n-a fost.*

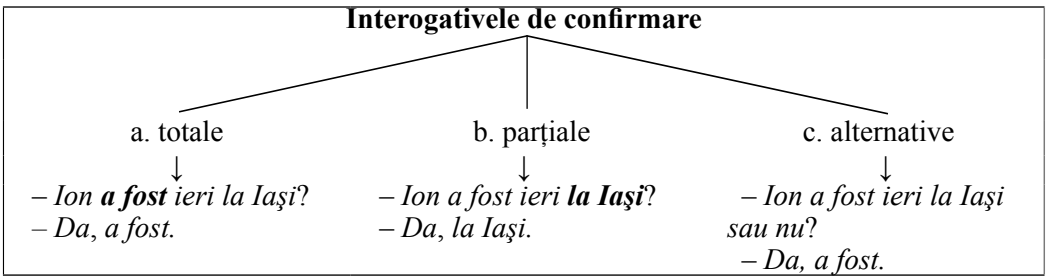
Despre aceste întrebări se spune că ele impun interlocutorului un răspuns decizie. Caracteristica lor interacțională fundamentală rezidă în faptul că ele exprimă nerăbdarea sau insistența vorbitorului în obținerea răspunsului.

De menționat că şi interogativele de confirmare alternative cunosc mai multe variante. Astfel, una dintre acestea este o variantă intermediară între interogativa

BDD-A23977 © 2016 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:54:26 UTC)

de confirmare totală şi cea de confirmare alternativă: *Ei au plecat*? *Da sau nu?* Prima parte a acestei întrebări poate fi încadrată în categoria interogativelor totale, însă datorită celei de a doua părţi ea se apropie de interogativele de confirmare alternative.

Într-o formă succintă, subtipurile de interogative de confirmare ar putea fi prezentate cu ajutorul schemei de mai jos.

Să descriem în continuare trăsăturile semantice specifice celor trei subspecii de interogative de informare.

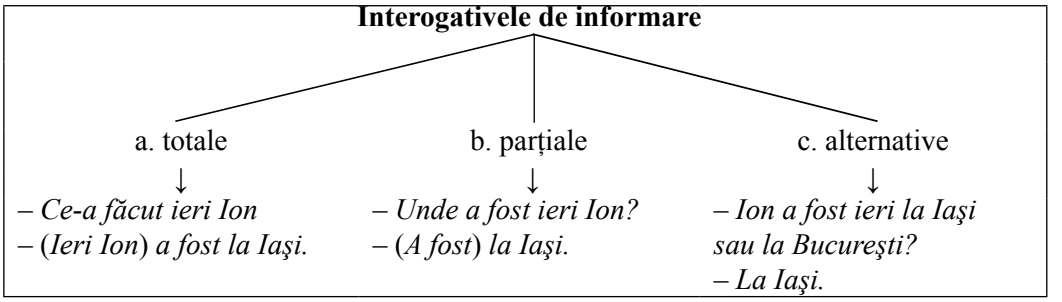
a) Interogativele de informare totale solicită o informaţie cu privire la producerea unui eveniment. Deşi vizează enunţul în ansamblul lui, elementul central, atât în întrebare, cât şi în răspuns, este totuşi verbul predicat. O interogativă de informare totală înglobează în structura sa sintagma *ce face* (*a făcut*, *va face*) şi alte părţi de propoziţie, între care obligatoriu este exprimat subiectul. Răspunsul la interogativele de acest tip este reprezentat printr-un enunţ asertiv. Preluând enunţul folosit ca exemplu mai sus, am putea avea următoarea pereche de adiacenţă care să aibă în poziţia replicii iniţiative o interogativă de informare totală: – *Ce-a făcut ieri Ion*? / – *Ieri Ion a fost la Iaşi.* În comunicarea cotidiană răspunsurile la aceste întrebări apar, de obicei, într-o variantă redusă, fiind exprimate doar elementele care comunică o informaţie nouă: – *A fost la Iaşi.*

b) Interogativele de informare parţiale „solicită un răspuns la variabila din întrebare, exprimată prin adverbe interogative (*când*, *unde*) sau pronume interogative (*ce*)” [6, p. 277]. Cu alte cuvinte, ele se referă la un element al enunţului în legătură cu care se formulează întrebarea. Dacă e să revenim la exemplul nostru, ar trebui să constatăm că în legătură cu enunţul dat sunt posibile următoarele variante de interogative de informare parţiale: – *Cine a fost ieri la Iaşi*?; – *Unde a fost ieri Ion*?; – *Când a fost Ion la Iaşi*? După cum vedem, acestea sunt marcate gramatical de prezenţa cuvintelor interogative: *cine*, *unde*, *când.* Valoarea acestor variabile este precizată prin răspunsurile interlocutorului. Ele sunt formulate cu scopul de a oferi informaţia în legătură cu elementul interogat, completând un anumit gol informaţional.

c) Interogativele de informare alternative solicită interlocutorului o informaţie, sugerându-i să selecteze un element dintre cele prezentate ca opţiuni posibile. Raportat la enunţul luat ca exemplu aici, ar putea fi formulate următoarele întrebări alternative: – *Ion sau Mihai a fost ieri la Iaşi*?; – *Ion a fost ieri la Iaşi sau la Bucureşti*?; – *Ion a fost la Iaşi ieri sau alaltăieri*?

BDD-A23977 © 2016 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:54:26 UTC)

Schema de mai jos prezintă foarte succint subspeciile interogativelor de informare.

După cum s-a văzut, actele de vorbire întrebare, acte folosite pentru solicitarea unei informații, sunt de mai multe subtipuri care diferă în ce privește scopul concret urmărit de receptor în situația dată de comunicare şi în funcție de informația cunoscută emițătorului în legătură cu realitatea descrisă.

Constatarea pe care o putem face pe baza celor afirmate mai sus e că aceste tipuri de interogative se deosebesc între ele şi prin comportamentul lor în cadrul perechii de adiacență întrebare-răspuns [4, p. 32], ceea ce vorbește despre legătura strânsă existentă între trăsăturile caracteristice actelor de vorbire întrebare şi comportamentul lor discursiv.

Referințe bibliografice

1. Bajan-Stancu, Aurelia, *Bariere lingvistice în comunicarea didactică*. Rezumatul tezei de doctor în filologie. Constanța, 2011.

2. Bidu-Vrănceanu, Angela, Călăraşu, Cristina, Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, Mancaş, Mihaela, Pană-Dindelegan, Grabriela, *Dicționar de ştiințe ale limbii*. Bucureşti, Nemira, 2001.

3. Călburean, Liviu, *A propos des questions alternatives.* În: Language and Literature – European Landmarks of Identity, 1. Piteşti, 2005, p. 228-232.

4. *Gramatica limbii române.* Vol. II: *Enunțul.* Bucureşti, 2005.

5. Kerbrat-Orecchioni Catherine. *Les actes de langage dans le discours. Théorie et fonctionnement.* Paris, Armand Colin, 2014.

6. Munteanu, Lucia-Gabriela, *Despre o tipologie a enunțurilor în funcție de scopul comunicării. Cu exemplificări din versiunea „Nicolae Milescu" a Vechiului Testament* (ms. 45). În: Diacronie – sincronie, 2014, I, p. 273-278.

7. Searle, J. R., *Sens et expression: Etudes de théorie des actes de langage*. Paris, Minuit, 1979.

8. Szekely, Eva Monica, *Omniprezența şi raționalitatea interogativității în câmpul interpretativ.* În: Studia Universitatis Petru Maior. Philologia, 9. Târgu Mureş, 2010, p. 126- 138.

9. Şerbănescu, Andra, *Întrebarea. Teorie şi practică*, Iaşi, Polirom, 2002.

10. Turculeț, Adrian, *Emfaza interogativelor totale afirmative*. În: Analele Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi. Secțiunea III. Lingvistică, tomul LI, 2005. p. 417-435.

BDD-A23977 © 2016 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 19:54:26 UTC)